

רץ כצבי וגיבור כארי

מבט שבועי לנבכי הנפש

מאת צביקה קליגר - מאמן אישי בשיטת "נפש האדם בתלת מימד"

על פרשת דרכים

נקודת מבט יהודית מהפרשה על עולם הנפש אקטואליה ומה שביניהם

היער את מראה האריה, פינו לו מקום, זזו, ופחדו ממנו, כבפני מלך החיות. לאחר זמן מה, נפגש השועל עם קבוצת אריות, ראו אותו האריות והבחינו כי משהו לא מסתדר להם, החליטו לשאול אותו מי הוא. שאלו אותו האריות, אמור לנו אריה יקר, מי אתה? אמר להם, סבא של דודה של אבא שלי, הוא אריה ידוע, יפה, אמרו לו האריות, ומי אתה? קרוב משפחה שלי מהצד של האמא, הוא אריה עצום מאין כמותו, וואו, אמרו כולם, איזה מדהים, אך מי אתה? שוב פעם סיפר השועל על קרוב משפחה אריה כלשהו, ניגש אליו אחד האריות והתקרב אליו בצורה מאיימת, אמור לנו, מי אתה!! אני, גמגם השועל בפחד, אני שועל, פשט השועל את עור האריה ונס על נפשו. את הסיפור הזה ידוע, כי סיפר אחד הצדיקים לאדם שבא אליו, כאשר שאל אותו הרב מי הוא, התחיל לנפף הלה ביחסו המפואר, נכד של זה, נין של זה, יוצא חלציו של זה, הסתכל עליו הצדיק ולבסוף שאל אותו אבל מי, אתה? לאחר כל כך הרבה שאנו מזכירים זכות אבות, לאחר שאנו מתפארים ומבקשים בזכות האבות, עלינו לזכור את המשפט "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותיי" לשאוף ולפעול בכיוון זה, ולא רק להזכיר זאת, במין אמירה סתמית של ייחוס ולהשאיר את זה רק כייחוס.

האתגר השבועי: באו יחד השבוע ניקח לנו משהו קטן, ממש קטן, שאנו רוצים לאמץ מהתנהגותם של הדורות הקודמים, משהו קטן אשר יזכיר לנו כי העבודת חיים שלנו, אכן כזו היא, שלנו ורק שלנו!

ראו אותו האריות והבחינו כי משהו לא מסתדר להם, החליטו לשאול אותו מי הוא. שאלו אותו האריות, אמור לנו אריה יקר, מי אתה? אמר להם, סבא של דודה של אבא שלי, הוא אריה ידוע...

{ז} זכר ימות עולם בינו שנות דור ודור שאל אביך ויגדה זקניך ויאמרו לך:

השבוע אנו רואים בפרשה, שהקדוש ברוך הוא רוצה להזכיר לעם ישראל דברים משנים קודמות, מדורות קודמים, אומר הוא להם "שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך" אומר הקדוש ברוך הוא, אתם רוצים לשמוע על העבר? אם אתם רוצים ללמוד על העבר, ללמוד מהעבר, דברו עם דורות העבר, דברו עם האנשים אשר חוו ועברו את מה שהם עברו, הישארו מחוברים לדורות העבר, לזקנים.

באופן כללי ביהדות אנו רואים קשר הדוק בין דורות ההווה לדורות העבר והעתיד, ישנו קשר הדוק בינינו, לבין הורינו, לזקנינו ולבין זקני זקנינו, בכלל, ישנה חשיבות מאוד גדולה ביהדות למושג הנקרא "ייחוס" ייחוס משמע, מי היו אבותיך ואבות אבותיך, צאצא של מי אתה. אנו עומדים במוצאי יום כיפור, לאורך כל תפילות החג ובאופן כללי לאורך כל תפילות החגים והאמת שגם ביום יום, אנו מזכירים שוב ושוב זכות אבות, את הייחוס שלנו, עם ישראל, "אלוקי אברהם אלוקי יצחק ואלוקי יעקב" בנוסף, אנו מקדישים חלקים מיוחדים בתפילה להזכיר זכות אבות, כן, הקדוש ברוך הוא, הדת שלנו, מחברת אותנו ללא הרף לעבר, להווה, ולעתיד שלנו. כמו שאנו אומרים, כי ישאלך בנך לאמור וכו', אנו עוסקים כל הזמן בחיבור הזה, בין העבר ההווה והעתיד, והייחוס כמוכן. ישנו סיפור ידוע: על שועל אשר מצא עור של אריה מת זרוק ביער, החליט השיעול להתחזות לאריה, הלביש על עצמו את העור ויצא להסתובב ביער, בראות כל חיות

עקב
בצד
אגודל

לפיכך הייתי אומר שכל אחד ואחד מישראל חייב

לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותיי

(תנא דבי אליהו כ"ה כ')

סיפור בתלת מימד

אני - חברי - ומה האלוקים שואל מעמך?

ממך בעד כל הון את זכות הבזיונות שהיו מנת חלקך, ואת הזכות ששתקת ומחלת! רבי יעקב לא הבין מה רוצה ממנו האיש: 'אין לי מה למכור, ידידי. את הבזיונות מחלתי מיד, באותו רגע ובאותו מעמד. אין לי מה למכור לך' - - - אך העשיר התעקש: 'הנה, קח כאן ברגע זה הון תועפות, סכום עצום. אך מכור לי את זכות הבזיונות הללו ומחילתך האצילית! אך רבי יעקב בעקשנותו עומד: 'אין לי מה למכור, מחלתי, שמתי את הסיפור מאחוריי. אין לי מה לתת לך...' באותו לילה, ראה רבי יעקב בחלומו שבשמים בחנו את הליכותיו הנאצלות, כיצד שכח את פרטי המקרה כליל ויותר על כבודו, ונמנו וגמרו להעניק לו בשכרו מתנה יקרה מפז - את בנו שיאיר את העולם, הוא רבי אהרן הגדול מקארלין... כמה אנו מתפללים, מבקשים, משקיעים מאמץ, הון ומשאבים, בתפילה התמידית והנצחית לילדים טובים וצדיקים, שיאירו פני עולם. כמה לילות נטולי שינה וימים עמוסי פעלתנות אנו משקיעים ביקר לנו מכל - בילדינו, לראותם גדלים ומתפתחים בדרך התורה. ורבי יעקב, זכה בבוני המאיר את העולם כמעט לאחר יד. בוותרנות אחת!, אחת!, על כבוד הנרמס, זכה לבן מאיר פני עולם! אכן, כוחה העצום של וותרנות עולה לנגד עינינו. הוא שכינו "הז"ל" המעביר על מידותיו! אדם המוותר, השותק על שמבזים אותו, שאינו קם להוכיח את המביישים אותו, שאינו עומד על המגיע לו - בוא וראה לכמה הוא זוכה!

מה ה' אלוקיך שואל מעמך

ישראל אנו נמצאים במוצאי יום כיפור, כולנו חושבים, איך ניתן לשמר את תוצאות ופעולות יום הכיפורים, אך אם נתבונן באותו עשיר, אשר ביזה ובייש ביום כיפור עצמו את רבי יעקב, ניתן להבין מכך, שאומנם יש ל"יום" הרבה משמעות, אך המשמעות העיקרית היא המשמעות שאותה אנו בוחרים לתת, העניין העיקרי הוא, מה אנו עושים עם היום, ובכלל מה אנו עושים על מנת להיות טובים ויראים, העניין זה לא רק לשמר את "יום כיפור" אלא העניין הוא, איך אנו מתנהגים, מה אנו בוחרים לעשות, ביום כיפור ובשער ימות השנה.

ידוע והתפשט בתפוצות ישראל, הניגון המעורר 'י-ה אכסוף', המושר בהתלהבות ובדבקות מדי שבת בשבתו. את הניגון המיוחד חיבר הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין זי"ע, מתלמידי המגיד ממעזריטש זי"ע. רבי אהרן נודע כצדיק עליון ופועל ישועות בקרב הארץ, ועל מצבתו חרוטות המילים: 'החזיר שמונה רבבות לבבות מישראל לאביהם שבשמים'. בעת שהיה רבי אהרן מתפלל, הוצרכו להעירו מדי פעם מדבקותו העילאית, למען לא יגיע להתפשטות הגשמיות במלואה, עד שנשמתו תסתלק ותתעלה לעולם שכולו טוב. ואכן, פעם אחת שכחו להעירו מדבקותו, ובאותו מקרה - עלה ונתעלה לשמי רום, והסתלק מן העולם בגיל צעיר. כיצד זכה אביו בבן כזה, אשר האיר את פני העולם? אביו, רבי יעקב, היה חזן בימים הנוראים, ומדי שנה עבר לפני התיבה בתפילת ערבית בליל יוה"כ פ. והנה, שנה אחת, רבי יעקב האריך מעט מעבר לרגיל בתפילת שמו"ע בלחש.

המבט שלי

כשסיים את תפילתו בלחש, ניגש אליו אחד מראשי הקהל, מהגבירים שבעיירה וגם מגבאי בית הכנסת, וסטר על לחיו. 'היתכן', שאג עליו בקול לעיני כל הקהל, 'להאריך כך בתפילה על חשבון זמנו של הציבור? האינך מתבייש לעמוד כאן ולמשוך את זמנינו בתפילת לחש ארוכה?' הס הושלך בבית הכנסת, הכל השתוממו מההשתלחות הפתאומית של הגביר בחזן הוותיק והמוערך. אט אט החלו המתפללים להתאושש ולמחות על כבודו של החזן שנרמס משאגות הגביר, באופן מבזה ומשפיל כזה. אך רבי יעקב, החזן, ביקש שהכל יחזרו לשבת במקומותיהם, ובאין אומר ודברים החל את הפיוט 'יעלה תחנונינו מערב', כאילו לא נשפך כאן דמו אך לפני דקות ספורות.. לאחר התפילה, אמר רבי יעקב 'גוט יו"ט' לכל הקהל, ואף לאותו גביר שהשפילו ולאחר מספר ימים והדבר החל להישכח.

המבט של הזולת

אלא שדפיקות נשמעו על דלתו של רבי יעקב באחד מימי חג הסוכות, ובפתח עמד אחד מעשירי העיירה... רבי יעקב, אמר הלה, 'רצוני לרכוש

*להצטרפות למנוי העלון ניתן לשלוח מייל למערכת "רץ כצבי" ותקבלו את העלון לתיבת המייל שלכם מידי שבוע באופן קבוע

בארבע עיניים

לפני שבועיים כתבנו, מה עושים כאשר ישנו קונפליקט בין שתי קבוצות, כאשר נרצה לחבר ולאחד בין שתי קבוצות או בין אחד הילדים בבית או בכיתה, לבין שאר הילדים. דיברנו בכמה מילים על הניסוי של מחנה הקיץ של שריף ועמיתיו, והתחלנו להבין כי כאשר אנו נרצה לחבר בין אנשים בין קבוצות, ישנה דרך, ונוכל לעשות אכן לעשות זאת, ישנו מושג עיקרי שבעזרתו נוכל להתחיל לייצר מרחב שיפעל למען אחדות והחיבור, המושג נקרא "שיתוף פעולה למען מטרת על" וזה מורכב משני דברים, הראשון נקרא "השערת המגע" שאומרת, כי כאשר רוצים להמיס קונפליקט, יצטרכו שתי הקבוצות לייצר קשר אישי עם אנשי הקבוצה השנייה, במטרה להשיג מטרה משותפת, הדבר הנוסף הוא טכניקת התצרף (פאזל) שמשמעותו, לייצר מטרה שדרך פעולתה והאפשרות היחידה שתוכל הקבוצה להשלים את המשימה היא ע"י שילוב כל הכוחות הבודדים יחד, למען המטרה ורק כך המטרה תושג.

אז מה הם עשו? שריף ועמיתיו נתנו לשתי הקבוצות יחד מטרה אחת, אשר הם היו צריכים לעבוד קשה על מנת להשיג, בנוסף לכך כל נער ונער החזיק "חלק" מהדרך להשגת המטרה, וכך לא הייתה ברירה אלא לשלב כוחות, לשלב ידיים יחד, לדרבן ולהמריץ אחד את השני, שתי הקבוצות, על מנת להשיג את אותה מטרה משותפת, וכך החומות, הגדרות, ביחסים בין הקבוצות ירדו, ואפשרו להם לשבור את הקרח, אז כאשר אנו ניתקל בחיינו במקרים כאלה בהם אנו כהורים/מורים/חברים, אשר נראה מקרים בהם נרצה לחבר יחד בין אנשים, אם כך נוכל להשכין שלום ולחבר בין אנשים וקבוצות, ניקח את שני הדברים הללו "לייצר מטרה משותפת" מטרת על ובנוסף לגרום לכולם, לכל אחד, ואחד, ואחד, מהקבוצה להיות חלק, כמו האמרה שאומרת, "אחד בשביל כולם וכולם בשביל אחד" ממש כך! בהצלחה רבה!

להפניית שאלות למדור "בארבע עיניים" או לכל פניה אחרת

ניתן לכתוב למייל: ratzcazvi@gmail.com ונשמח לענות ולהחכים יחד!